

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра іноземних мов і країнознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія комунікації

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Туризм»

Спеціальність ІЗ «Туризм та рекреація»

Галузь знань І «Транспорт та послуги»

Затверджено на засіданні кафедри
іноземних мов і країнознавства
Протокол № 1 від “28” серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Психологія комунікації
Викладач (-і)	к. психол. н., доц. Апелът Г.В.
Контактний телефон викладача	+38(050)5346156
Е-mail викладача	galina.apelt@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Змішаний (<i>blended</i>) – очно-дистанційний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна "Психологія комунікації" спрямована на вивчення психологічних аспектів міжособистісного та масового спілкування, механізмів сприйняття, розуміння та впливу на співрозмовників. Курс охоплює основні теорії комунікації, закономірності вербальної та невербальної взаємодії, психологічні бар'єри у спілкуванні та методи їх подолання.</p> <p>Особлива увага приділяється розвитку ефективних комунікативних навичок, емпатії, активного слухання, аргументації та переконання, а також аналізу конфліктних ситуацій і стратегіям їх вирішення. Студенти знайомляться з особливостями комунікації в різних сферах життя – діловій, міжкультурній, соціальній та цифровій.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета курсу</p> <p>Формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок щодо психологічних механізмів комунікації, розвитку ефективної міжособистісної взаємодії, подолання бар'єрів у спілкуванні та застосування стратегій конструктивного діалогу в різних соціальних контекстах.</p> <p>Цілі курсу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з основами психології комунікації <ul style="list-style-type: none"> ○ Вивчення теоретичних підходів до комунікації. ○ Аналіз механізмів сприйняття, розуміння та передачі інформації. ○ Розгляд впливу особистісних та соціальних факторів на процес спілкування. 2. Розвиток комунікативної компетентності <ul style="list-style-type: none"> ○ Опанування технік активного слухання, ефективного говоріння та аргументації. ○ Формування навичок переконливого впливу та управління діалогом. ○ Вироблення умінь адаптації до різних комунікативних ситуацій. 3. Аналіз бар'єрів та труднощів комунікації <ul style="list-style-type: none"> ○ Виявлення основних психологічних бар'єрів у спілкуванні. ○ Вивчення методів подолання конфліктів і маніпуляцій. ○ Дослідження невербальної комунікації та її ролі у взаємодії. 	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму та проектно-грантовому менеджменті як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

ЗК09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії

ЗК13. Здатність планувати та управляти часом

ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно

Спеціальні (фахові)

Компетентності (СК)

К15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

К16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

К23. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах

К24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал

К27. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації

К29. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства

Програмні результати навчання

ПР09. Організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотриманні стандартів якості і норм безпеки.

ПР11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.

ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами

ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.

ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань. ^Г

ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин		
лекції	10		
семінарські заняття / практичні / лабораторні	20		
самостійна робота	60		
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	ІЗ «Туризм та рекреація»	2	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Теоретичні основи психології комунікації	2	2	6
Тема 2. Конфлікти в бізнес-комунікаціях	2	4	9
Тема 3. Етика бізнес-комунікацій	2	2	9
Тема 4. Вербальна комунікація як психологічний процес	2	4	9
Тема 5. Маніпуляції у бізнес-комунікаціях	2	4	9
Тема 6. Психологія міжособистісної та групової комунікації	0	2	9
Тема 7. Психологічні труднощі та ефективність комунікації	0	2	9
ЗАГ:	10	20	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою на основі 100-бальної системи. (згідно п. 8.3. Види контролю Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника).</p> <p>Загальні 100 балів включають: 40 балів – поточний контроль (практичні заняття) 30 балів – індивідуальне завдання 30 балів – контроль самостійної роботи</p> <p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) та виконання практичних завдань. Оцінки, отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи. Сума балів за роботу на практичних заняттях за семестр складає 40 балів.</p>
<p>Індивідуальне завдання</p>	<p>Виконання індивідуального науково-дослідницького завдання, котре має на меті формування портрету споживача туристичних послуг, через його ключові психо-емоційні та комунікативні особливості.</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>На практичних заняттях шляхом виконання певних відповідно сформульованих завдань забезпечується закріплення теоретичних положень навчальної дисципліни і набуття вмінь і навичок їх практичного застосування. Практичне заняття включає проведення контролю компетентностей, постановку загальної проблеми (завдання) викладачем та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, вирішення контрольних завдань, їх перевірку та оцінювання.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи	Під час виконання письмових робіт здобувач освіти повинен підтвердити свій рівень оволодіння компетентностями, а також дотримуватись Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника , Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника .
Академічна доброчесність	Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника , Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника , Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника . В університеті академічна доброчесність передбачається за замовчуванням. Це означає, що всі здані роботи є результатом розумової праці та творчості здобувача. У випадку здачі роботи іншої особи (повністю або частково), або без належного цитування, завдання буде оцінене в 0 балів (без права перездачі).
Відвідування занять	Усі студенти, незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю. Відпрацювання пропущених занять відбувається згідно графіку консультацій викладача з навчальної дисципліни, за винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження). Процедури регламентуються Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника .
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника . Здобувачі можуть отримати від 25-50% підсумкової оцінки, у випадку відповідності набутих компетентностей. Компетентності та програмні результати навчання з дисципліни та результатів неформальної освіти можуть бути підтверджені: - програмою курсів, тренінгів, вебінарів тощо; - сертифікатом про практику / стажування тощо; - сертифікатом про проходження тренінгу, семінару, вебінару тощо.

8. Рекомендована література

1. Афанасьєв І. Ю. Психологія та соціологія комунікації: психологія комунікації : навч.-метод. матеріали. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2022. 128 с.
2. Афанасьєв І. Ю. Психологія та соціологія комунікації: психологія комунікації : навч.-метод. матеріали. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2023. 136 с.
3. Лазор К. П. Психологія комунікації людини та суспільства. Recent Advances in Global Science : матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Vilnius, 2023. С. 243–247.
4. Ніколайчук Г. В., Демчук О. В. Психологічні засоби підвищення комунікативної компетентності майбутніх психологів. Наука і освіта. 2023. № 2. С. 104–109.
5. Оверчук В. А. Психологія рекламних комунікацій : підручник. Вінниця : Донецький національний університет імені Василя Стуса, 2023. 380 с.
6. Рибалка В. В. Психологія спілкування : силабус навчальної дисципліни. Біла Церква : Університет менеджменту освіти НАПН України, 2024. 24 с.
7. Griffin E., Ledbetter A., Sparks G. A First Look at Communication Theory. 11th ed. New York : McGraw-Hill, 2022. 560 p.
8. O’Hair D., Wiemann M., Mullin D., Teven J. Real Communication: An Introduction. 5th ed. Boston : Bedford/St. Martin’s, 2021. 528 p.
9. Adler R. B., Rodman G., du Pré A. Understanding Human Communication. 15th ed. New York : Oxford University Press, 2022. 480 p.

Апельт Г.В., доцентка кафедри іноземних мов і країнознавства